

غنا

(مفاسد آن، ضررهای آن و دلایل
حرام بودن آن)

مؤلف: بدر بن محمد بن عبدالعزیز
المحمود رحمه الله

مترجم: پدram اندایش

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

شکر و ستایش برای الله متعال
است؛ او را حمد گفته و از او کمک
می طلبیم و از او طلب آمرزش و
هدایت می نماییم. به الله متعال پناه
می بریم از شرّهای درونیمان و نتیجه -
ی بد اعمالمان. کسی را که الله متعال
هدایت نماید، گمراه کننده‌ای ندارد و
کسی را که گمراه سازد، هدایت

کننده‌ای ندارد. گواهی می‌دهم که
معبود و پرستش شونده‌ی برحق‌ی جز
الله وجود ندارد، یکتا و بی‌شریک
است و گواهی می‌دهم که محمد بنده
و فرستاده‌ی وی می‌باشد، صلی الله
علیه و سلم و علی آله و صحبه و
سلم تسليماً كثيراً إلى يوم الدين. اما
بعد:

این بحثی آسان است که مدتی
است درباره‌ی غنا، خطرات آن،
ضررهای آن و دلایل حرام بودن آن

غنا//3

نوشته‌ام. آن را مطلبی موجه قرار دادم تا کسی که آن را می‌خواند به بهترین شکل مطلب در قلب او واقع شود و آن را به صورت یک مطلب وعظی قرار ندادم و نکات را در آن به روشنی بیان داشته‌ام و آن را در قسمت‌های مختلفی قرار داده‌ام و مرجع مطالب را برای مطالعه بیشتر در پاورقی گذاشته‌ام و آن مطالبی است که برای توضیح بیشتر می‌باشد. از الله تعالی درخواست می‌نمایم که توفیق

دهد و کمک نماید و نیکو گرداند و
اجتهاد را در حالت درست قرار دهد،
زیرا او یآوری است که بر این امر
قادر می‌باشد. و صلی الله و سلم علی
نبینا محمد و علی آله و صحبه
أجمعین إلى يوم الدين.

مباحثهای مختلف بدین شرح

می‌باشند:

مطلب

الحمد لله رب العالمین، و

صلوات و سلام بر أشرف پیامبران و

غنا//5

رسولان، پیامبر ما، محمد و بر آل و
تمامی اصحابش تا روز قیامت، أما
بعد:

درخواست و طلب

برادرم! این مطلب کوتاه را برای
تو نوشته‌ام از تو درخواست دارم که
آن را حتی برای دقیقه‌ای با قلب و
حضور ذهن و با بصیرت بخوانی، تا
بدانی که ای برادر عزیزم من این
مطلب را برای تو از ترس عذاب الله
تعالی و خشم و عذابش بر تو نوشته‌-
ام، همان عذابی که سبب آن ارتکاب
گناهان و لذت بردن از زشتی‌ها می-
باشد. از آنها به الله پناه می‌بریم. آنچه

غنا//7

که معلوم است از فاجعه‌هایی که در این زمان خاص، عمومیت یافته است، انتشار صداهاى مسموم شیطان است، مسأله‌ای که عقل و خرد مسلمان را می‌گیرد و قلب او را تسلیم می‌کند و جسم او را به جوش و خروش وا می‌دارد و بدون شک باعث مردن قلب او می‌شود. شاعر گفته است:

إلى غريق ذا أثوابه من بعد تمزيق الفؤاد ال
همچنین گفته است:

والله ما رقصوا لأجل
غناء فكالحمير

ومزمار و نغمه فمتی رأیت عبادة بملاهی

به همین دلیل دین با حکمت،

غنا را حرام فرموده است، زی را

گمراهی آن و ضایع کردن آن و شرور

آن بر قلب تأثیر می‌گذارد و همچنان

اثر قوی بر گردان نهادن به دعوت

شیطان و گمراهی‌های او دارد. الله

تعالی می‌فرماید: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ

يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ

اللَّهُ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ * وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِ
آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُّسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
كَأَن فِي أذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿١﴾ (و از انسانها کسی است که

سخن لهو را می خرد تا بدون علم،
[مردم را] از راه الله گمراه سازد و آن
را سبک قرار دهد، برای آنان عذاب
خوار کننده ای خواهد بود * و وقتی

آیات ما برای وی خوانده می شود،
متکبرانه روی بر می گرداند و به مانند
آن است که آن را نمی شنود، مثل آن
که در گوش های او سنگینی وجود
دارد، پس او را به عذابی دردناک
بشارت بده!).

«لهو الحدیث» (سخن لهو): آن

چنان که ابن مسعود رضی الله عنه گفته است:

«قسم به الله که معبود برحق ی جز او

غنا//11

وجود ندارد، غنا است»^(۱).

ابن عباس رضی الله عنهما
درباره‌ی آن گفته است: آن غنا و امور
شبيه آن است^(۲)، تفسیر آن از جابر رضی الله عنه
روایت شده است و آن قول جمهور
مفسران است و آنچه که معلوم است،

(1) أخرجه ابن جریر 203/10، ونمیر،

وسنده حسن، وذكر أنه كررها ثلاثا.

(2) أخرجه ابن جریر 203/10، وهو

ثابت عنه من عدة طرق فراجعها.

تفسیر صحابه رضی الله عنهم حجت است و حال
آن که برای آن قسم نیز خورده شده
است؟! **الله سبحانه** می فرماید:
**﴿وَاسْتَفْزِرُ مَنْ اسْتَطَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ
وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ﴾** ^(۱) (و
هر کدام از آنها را که می توانی با آوای
خودت تحریک کن! و لشگر سوارهات
و پیادهات را بر آنان بتازان!) مجاهد
رحمه الله گفته است: با امور لهو و

غنا//13

غنا^(۱)، آیات با این معنا بسیار هستند و امری که معلوم است سخن الله رحمان با ندای شیطان، در قلب بنده، یکجا جمع نمی‌شود. چگونه ممکن است، لهو، عشق و پستی با طاعت،

(1) أخرجه ابن جریر 108/8، وفي سنده لیث بن أبی سلیم وهو مدلس وقد عنعنه، وتابعه منصور بن المعتمر كما عن ابن أبی حاتم وهو ثقة ومن طریق ابن أبی حاتم سنده جيد.

عفاف و فضیلت یکجا جمع شود!! به همین دلیل می‌بینی که عاشقِ غنا، از زیاد شنیدن صدای سخن الله تعالی کراهت می‌ورزد و می‌داند در تمامی اوقاتش غنا گوش می‌دهد.

ارتباط او با قرآن فقط در نماز است و این وصف بعضی از آنها می‌باشد. از آنها کسانی هستند که شیطان بر قلبهایشان مسلط شده است و بیشتر آنها قرآن گوش می‌دهند، ولی بسیار کم و آن شنیدنی بدون لذت

غنا//15

بردن و ترس یا بدون محبت و شوق
است، بر خلاف سخن و سازش شیطان
[که آن را زیاد گوش می دهند و بر
آنها اثر می گذارد]. او را در حالتی
می یابیم که هنگام شنیدن قرآن
خوابش می برد، ولی هنگام شنیدن غنا
آرامش پیدا می کند و گاهی می رقصد
و این بر حسب آن چیزی است که
غنا به آن دعوت می دهد. آنچه که
معلوم است این می باشد که غنا دعوت
کننده به سوی زنا و بی بندوباری

است، به همین دلیل بعضی از پیشینیان آن را به این نام نامیده‌اند. از آنها فضیل بن عیاض رحمه الله است. گفته است: «برای شخص شناخت عشق و هوای نفس و لذت بردن از زنان ایجاد نمی‌شود، مگر با غنا»، پناه بر الله. به همین دلیل از ابن مسعود رضی الله عنه آمده است: «غنا نفاق را پرورش می‌دهد، همان گونه که آب زراعت را

غنا//17

پرورش می‌دهد»^(۱)، وی رضی الله عنه راست گفته است، از علامتهای نفاق کم بودن ذکر گفتن و کسالت هنگام نماز خواندن است. کسانی که با غنا به فتنه می‌افتند، غیر از این اوصاف، زیاد دروغ می‌گویند و به معاصی دیگر

(1) وقد جاء مرفوعاً ولكن صحوا وقفه. انظر (كف الرعاع عن محرمات اللهو والسماع) لابن حجر الهيتمي ص 36 وقد قرر أن له حكم المرفوع.

مرتکب می‌شوند.

همان گونه که ابن قیم رحمه الله
به آن اشاره کرده است^(۱)، به این
سبب‌ها و سبب‌هایی دیگر به مانند آن
است که این عمل حرام، جادوی
اصغر (کوچکتر) نامیده می‌شود و شکی
نیست که عقل و فطرت پاک بر تحریم
آن توافق دارند.

(1) انظر للاستزادة (إغاثة اللفهان) لابن

هنگامی که به شنیدن غنا
مشغول هستی به نفست بنگر و بر
نفست حکم نما!

حلال دانستن آن علامتی از
علامتهای قیامت می باشد، همان گونه
که پیامبر ﷺ فرموده است: «لیکونن
من أمتی أقوام یستحلون الحر
والحریر والخمر والمعازف»^(۱) (در
امت من اقوامی خواهند بود که زنا،

(1) البخاری برقم 5590.

ابریشم، شراب و سازهای غیر از دف
را حلال می‌کنند). همچنان فرموده
است: «یکون فی أمتی خسف، وقدف،
ومسح» (در امت من در زمین فرو
رفتن و سنگسار آسمانی و مسخ شدن
قلبها خواهد بود) گفته شد: چه وقت
ای رسول الله؟ فرمود: «إذا ظهرت
المعازف والقینات» (وقتی که استفاده
از سازهای غیر از دف و زنان

غنا//21

خواننده زیاد شوند^(۱)، در بعضی از آثار آمده است که ملائک داخل خانه‌ای که در آن آلت غنا وجود دارد، نمی‌شوند.

در حدیث آمده است: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى حَرَّمَ عَلَيْكُمْ الْخَمْرَ

(1) ابن ماجه برقم 4060 ولم أجد فی

المطبوع السؤال والتتمه؛ ولكن ذكرها

ابن القيم فی الإغاثه.

والمیسر، والکوبه»^(۱) (الله تبارک و تعالی برای شما شراب، قمار و کوبه را حرام فرموده است) و در بعضی روایات «کوبه»، طبل معنا شده است. ابن صلاح نقل کرده است که برای حرام بودن آن اجماع وجود دارد و لاین وقتی است که همراه [آواز،] سازهای موسیقی و سازهای غیر از

(1) أحمد فی المسند برقم 6588.

دف وجود داشته باشد^(۱)، امامان چهارگانه درباره‌ی شنیدن آن از پسری که به سن بلوغ نرسیده است و از زنان، شدت عمل نشان داده‌اند و کسی که آن را گوش کند را فاسق معرفی کرده‌اند و گواهی دادن چنین شخصی را قبول نمی‌کنند، مانند ابوحنیفه و شافعی^(۲)، والله المستعان.

(1) إغاثة اللفهان 347/1.

(2) انظر إغاثة اللفهان 341/1.

ولی بعضی از علمای بزرگ آن
را از گناهان صغیره معرفی نموده‌اند.
آنچه که معلوم است، نزد جمهور
علمای اهل سنت، اگر بر انجام گناه
صغیره اصرار وجود داشته باشد، آن
عمل، گناه کبیره محسوب می‌شود،
همان گونه که در کتابهای عقیده آمده
است.

به همین دلیل سفارینی در

شعرش گفته است:

غنا//25

سيق المزيف بالكبيرة كذا إذا أصر على الصغ
فسق ایجاد نمی شود، مگر با
گناهان کبیره. کسانی که غنا گوش
می دهند و بر شنیدن آن اصرار دارند،
کسانی هستند که از گروه مسلمانان
گوشه گیری نموده اند و غنا را حلال
کرده اند، تا آنجا که امروزه در تبعیت
از باطل و کوشش نمودن برای

(1) نظم الدرّة المعینة فی عقد أهل الفرقة

المرضية. البيت رقم (79).

زشتی‌ها، آن را مستحب می‌دانند.
علماء ردهای بسیاری بر این موضوع
آورده‌اند که کتابخانه‌ها از آن پُر می‌-
باشد، شکر الله تعالی و اقرار به منت
نهادن او، همان کسی که به تنهایی
اراده‌ی این امر را نموده است^(۱).

(1) کِإِغَاثَةِ اللِّهْفَانِ لِابْنِ الْقِيَمِ. وَتَحْرِيمِ
آلَاتِ الطَّرْبِ لِلشَّيْخِ الْأَلْبَانِيِّ رَحِمَهُ
اللَّهُ وَالرَّدِ عَلٰى أَبِي تَرَابٍ لِلشَّيْخِ ابْنِ
بَازٍ رَحِمَهُ اللَّهُ. وَالرَّدِ عَلٰى ابْنِ حَزْمٍ
==

برادر عزیزم! تو را به شنیدن
سخن الله تعالی و تدبیر در معانی آن،
سفارش می‌کنم؛ در آن لذت، خیر و
خوشبختی دنیا و آخرت وجود دارد.
همچنین تو را به شنیدن شعر پاک که
به فضیلت دعوت می‌دهد و از رذالت
نهی می‌کند، سفارش می‌کنم. ای

=

للشیخ إسماعیل الأنصاری رحمه الله

وغيرهم كثير.

برادرم! بر توست که درباره‌ی آن با
نفست مجاهدت نمایی، زی را در آن
اجر بزرگی وجود دارد.

فاتمه

در پایان از الله تعالی درخواست
می‌نمایم تا قلبهای ما را تا روزی که
او را می‌بینیم، بر اطاعتش ثابت
گرداند و ما را از وسوسه‌های نفس و
شیطان در امان بدارد و ما را از فتنه-
های آشکار و نهان، حفظ فرماید. او

غنا//29

یاری رسان است و بر آن توانا می-
باشد. صلی الله و سلم علی نبینا محمد
و علی آله و صحبه أجمعین.

مراجع كتاب

1- فتح الباری لابن حجر

العسقلانی. دار السلام، الرياض، ودار

الفيحاء، دمشق عام 1418هـ - حقق

بعض الأجزاء الشيخ ابن باز رحمه الله.

ورقم كتبها وأبوابها محمد فؤاد عبد

الباقي رحمه الله.

2- مسند الإمام أحمد الشيباني.

المكتب الإسلامي، بيروت ط 1، عام

1413هـ ت إعداد مجموعة بإشراف

سمير طه المجذوب.

غنا//31

3- سنن ابن ماجة. دار الحديث،

مصر القاهرة ط 1 عام 1419هـ ت

محمد فؤاد عبد الباقي رحمه الله.

وتخريج مصطفى حسين الذهبي.

4- جامع البيان فى تأويل

القرآن. لابن جرير الطبرى. دار الكتب

العلمية، بيروت، ط 3 عام 1420هـ

5- إغاثة اللفان لابن القيم. دار

الكتاب العربى، بيروت، ط 2 عام

1417هـ ت خالد العلمى.

6- كف الرعاع عن محرمات

اللهو والسماع لابن حجر الهيثمي.
مكتبة القرآن. بولاق ت / عادل عبد
المنعم. لم يذكر عام الطباعة.

7- الترغيب والترهيب لأبي

القاسم الأصفهاني. دار زمزم، الرياض،
ط 1 عام 1414 هـ ت أيمن شعبان.

8- متون في العقيدة. دار

الصمعي، الرياض ط 1 عام 1419 هـ